

Bez zmien sa reformy a projekty plánu obnovy uskutočniť nedajú.

Reštart slovenského hospodárstva využitím domácich digitálnych a zelených inovácií v doprave bol hlavnou témou odbornej debaty, s názvom Inteligentná mobilita – šanca pre Slovensko. Verejná diskusia k Plánu obnovy a odolnosti Slovenska v oblasti verejnej dopravy sa uskutočnila, za účasti troch ministrov, tento týždeň v šamorínskom komplexe X-BIONICS.

driving.digital
Bratislava 25.9.2020

Úvod podujatia, s účasťou 155 hostí, patrilo ministrovi Eduardovi Hegerovi a ministrovi Andrejovi Doležalovi, ktorí vo svojich uvítacích príhovoroch ocenili príležitosť byť súčasťou odborného panelu, za účasti reprezentatívneho zastúpenia slovenského priemyslu a výskumu. „Doba na Slovensku už dlho nebola tak tehotná na zmeny, ako je tomu teraz“ povedal na úvod minister Heger a podčiarkol „ak chceme nové výsledky, nemôžeme veci robiť starým spôsobom“.

„Uvedomujeme si obrovský investičný dlh“, skonkretizoval minister Andrej Doležal a svojim vyjadrením „...kľúč a gro plánu obnovy pôjde na zelenú ekonomiku, teda aj do železničnej infraštruktúry“ nasmeroval výraznú časť odbornej debaty do oblasti verejnej dopravy, ako jednej z priorít pre uplatnenie digitálnych a zelených technológií, v reformných a investičných zámeroch štátu.

„Železnice sú neskutočný ekosystém, ktorý vie naštartovať cele slovenské hospodárstvo“, reagoval v neskoršej diskusii Radoslav Štefánek, člen predstavenstva ZSSK, **avšak akékoľvek projektové iniciatívy a uplatnenie inovácií si vyžaduje predovšetkým jasné nastavenie štátnej dopravnej politiky a zmeny vo fungovaní štátu**, vyplynulo aj z ďalších príspevkov diskutujúcich.

Potrebuje víziu.

Nevyhnutnosť vízie je jedným z prvých a jednoznačných odkazov diskusie. **Vízia určuje priority a ciele**, ktorým sa následne podriadi nie len celý ekosystém procesov a kompetencií v štáte, ale určí aj nastavenie priorít pre oblasť vedy a priemyslu. **„Potrebujeme víziu, ktorá sa nemôže zo stola zniest' ďalšou ani žiadnou vládou, ale vláda ju bude povinná plniť“** povedal Štefan Rosina, prezident Matador Group, ktorého svojimi vyjadreniami podporil aj Alexander Matušek, prezident ZAP: *„Podpísali sme milión dokumentov, ktorými sme sa zaviazali, kopec zámerov a stále vo všetkom zaostávame. Vravíme, že musíme napredovať, ale nikto nemá plány, hovoríme o inováciách z každého rožka troška; ..potrebujeme víziu a dať si k nej ciele, aby sme sa tam niekedy dostali, ale musia spolupracovať všetci.“*

Pripravený musí byť každý - štát, výskum aj priemysel.

Podpora štátu smerom k rozvoju slovenského výskumu a priemyslu je silne a dlhodobo rezonujúcou témou a potvrdili to aj príspevky najmä zástupcov slovenského priemyslu. Súčasťou vízie musia byť aj zmeny v ekosystéme podpory štátu, nasmerované predovšetkým na výsledný efekt. *„Čo by nám pomohlo? Problém je nedodržiavanie lehôt, úradník dokáže projekt odsunúť na niekoľko rokov“*, povedal Radoslav Štefánek. Posúvanie až zbavovanie sa úloh namiesto ich vyriešenia a súčasný model verejného obstarávania boli najviac diskutované prekážky, ktorých odstránenie je podmienkou pre realizáciu investičných projektov, nehovoriac o uplatnení výsledkov výskumu a inovácií v slovenskej ekonomike. *„Model obstarávania je nielen demotivujúci ale aj likvidačný“* povedal Marian Marek, riaditeľ PosAm. Na otázku, čo potrebujú podnikatelia k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti, výrazne inšpiratívne pôsobil Peter Helexa, výkonný riaditeľ a predseda Inštitútu stredo európskych štúdií IstroAnalytica, ktorý povedal: **„Ak tu máme výskum a vývoj ktorý je aplikovateľný do praxe, prečo by štát nemohol byť tým prvým zákazníkom, ktorý dá tú referenciu a potiahne ten nápad“**. Reakcie, najmä zo strany zástupcov slovenského priemyslu, však často viedli v súhrne k jednotnému odkazu – „v mnohom sme sebestační, nepotrebujeme, aby nás niekto spájal, stačí, ak si štát bude robiť svoju robotu“.

Inteligentná mobilita prináša príležitosti.

Yváženosť diskusie garantovala účasť všetkých aktérov inovácií v odvetví dopravy, vrátane zástupcov štátu. Tí využili svoj priestor a priniesli rad príkladov pripravovaných zámerov a príležitostí pre rozvoj slovenských podnikov a výskum. *„Budúce obdobie vidíme v investíciách do novej elektrickej nabíjacej a vodíkovej čerpacej infraštruktúry“*, informoval Peter Blaškovič, generálny riaditeľ SIEA. Prekvapivou bola aj informácia Matúša Medveca, predsedu Úradu priemyselného vlastníctva SR, podľa ktorej je inteligentná mobilita na piatom mieste v počte inovácií vo svetovom meradle. *„Reforma verejnej dopravy poskytuje obrovský priestor pre inteligentnú mobilitu“* povedal Peter Kárpáty, garant rozvoja témy na MIRRI SR. Slovenská batériová aliancia, predstavená Karolom Fröhlichom zo SAV a Centrum výskumu vodíkových technológií, o ktorom hovoril Juraj Sinay, koordinátor Národnej vodíkovej stratégie z TUKE, reagujú na nové príležitosti a pripravujú sa uplatniť svoj výskum a vývoj na domácich a zahraničných trhoch. Celý rad ďalších príležitostí pre rozvoj slovenského priemyslu a výskumu

konkretizovali ďalšie príklady z oblasti tvorby špeciálnych softvérov pre automobilový priemysel, technologických komponentov pre digitálnu dopravnú infraštruktúru, ale aj väčších systémových celkov pre elektro-mobilitu, autonómnu a prepojenú dopravu. „Podávam ruku konkrétnym priemyselným projektom v oblasti inteligentnej mobility“ je vyjadrením podpory Petra Vargu z MDV SR. Svoj odkaz z diskusie, **schopnosť adaptovať sa a nutnosť uchopiť príležitosť včas**, mohli zachytiť aj zástupcovia slovenského IKT priemyslu, napríklad v podobe užšej spolupráce so slovenským strojárskym priemyslom, odvetvia s najvýraznejším potenciálom rozvoja inteligentnej mobility na Slovensku.

Odborný okrúhly stôl driving.digital 2020, Inteligentná mobilita - šanca pre Slovensko, sa konal 22. septembra 2020 v X-BIONICS, Šamorín. Usporiadateľom podujatia bolo združenie driving.digital

<https://drivingdigital.org>